

Bevezető, információk a segédlet használatához

A segédlet az államháztartásban felmerülő egyes gyakoribb gazdasági események kötelező elszámolási módjáról szóló 38/2013. (IX. 19.) NGM rendelet VI. fejezete szerinti elszámolások gyakorlati alkalmazását ismerteti egyszerűbb gyakorlati példákon keresztül. Ahol a segédlet általánosságban „a rendelethez” hivatkozik, azon a továbbiakban e jogszabályt értjük. A példák az államháztartás önkormányzati alrendszerére készültek, azonban az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szervek is alkalmazhatják azokat – a pénzeszközök könyvviteli számláinak megfelelő helyettesítésével –, ha az adott kérdéskör nem kötődik kifejezetten az önkormányzati alrendszer sajátosságaihoz. A rendelet szövegét normál, a példák, kiegészítő információk megszővegezését dőlt betűvel jelöltük. Mivel a rendelet nem alrendszer-specifikus szabályozást tartalmaz, néhány esetben szükség volt a rendelet szerinti tagolástól eltérni, illetve olyan elszámolási módot bemutatni, amely az önkormányzati alrendszerre nem jellemző. Ezeket az eseteket a segédletben az adott gazdasági eseményeknél külön, szintén dőlt betűvel jeleztük. Bizonyos tételeknél a kiegészítő információk arra utalnak, hogy az adott könyvelési lépés a rendelethez nem szerepel. Ez a legtöbb esetben nem jelenti azt, hogy az adott elszámolási mód egyáltalán ne szerepelne a rendelethez, csak a rendelet adott pontjánál nem kapott helyet. Ugyanakkor előfordul, hogy a gazdasági eseménynél a rendelet hibás tartalmára is felhívjuk a figyelmet, ilyen esetekben a hibás szövegtől történő eltérés a rendelet 1. § (2) bekezdésének felhatalmazása alapján véleményünk szerint minden esetben indokolt. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a segédlet nem bír kötelező erővel, az abban foglaltak alkalmazása közvetlenül nem kérhető számon. Jogi kötőerővel ugyanis csak a jogszabályok és – az űrlapok formája, kitöltési szabályai, összefüggései tekintetében – az Áht. 107. § (2) bekezdése alapján kiadott űrlapok kitöltési útmutatói bírnak. A segédlet szerepe inkább az államháztartásban pénzügyi-számviteli feladatkört betöltő szakemberek számára egy olyan segédanyag közzététele, amely a PM munkatársainak szakmai véleményét mutatja be arról, hogy a jogszabályok és az űrlapok kitöltési útmutatója alapján a bemutatott gazdasági eseményeket hogyan kell szabályosan könyvelni, illetve az időközi költségvetési jelentés/beszámoló 01-04. űrlapjain, valamint az időközi mérlegjelentés 01R-A űrlapján szerepeltetni. Természetesen a kidolgozott elszámolások véleményünk szerint minden esetben megfelelnek a jogszabályi előírásoknak, így az azoktól történő eltérés is csak abban az esetben lehet indokolt, ha az eltérés jogszabályi rendelkezésekkel alátámasztható.

VI. FEJEZET

SAJÁT TERMELÉSŰ KÉSZLETEKKEL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK

Növekedések

A) Késztermékek készletre vétele elszámolása

Egy önkormányzat a START- munkaprogramon belül szezonális gyümölcsökből állít elő gyümölcslevet, amely az önkormányzat által biztosított iskolai étkeztetésben kerül felhasználásra. Az önkormányzat a 6-7. számlaosztályt nem használja. A saját termelésű készletek termelési költségeinek elszámolásához a könyvelésben az alábbi információk állnak rendelkezésre:

A vizsgált időszak összes költsége:

Könyvviteli számla száma	Számla megnevezése	Összeg (Ft)
51	Anyagköltség	400 000
52	Igénybevett szolgáltatások költségei	500 000
54	Személyi jellegű egyéb kifizetések	5 700 000
55	Bérfeladások	2 550 000
56	Értékcsökkenési leírás	1 000 000
Összesen:		10 150 000

Utókalkulációval a raktárra vett késztermék önköltsége 6 450 000 Ft

Egyéb kiegészítő információk:

- a befejezetlen termékeknek nem volt nyitó értéke
- az értékcsökkenési leírás egyéb berendezésekhez kapcsolódik
- félkész termék nem keletkezett,
- az anyagköltségből 100 000 Ft értékű anyag a raktáron lévő készletből került felhasználásra, a fennmaradó rész a készletbeszerzéssel egy időben került felhasználásra
- a kötelezettségek kiegyenlítése megtörtént,
- a mérlegtételek rendelkeznek nyitó értékkel (készletek, tárgyi eszközök), de az egyszerűség kedvéért azok ismertetésétől eltekintünk
- az egyszerűség kedvéért azzal a feltételezéssel élünk, hogy az egyéb gazdasági események a fizetési számla nyitó egyenlegének összegét nem változtatták.

A kötelezettségvállalások esetén a költségvetési számvitelben is keletkezik könyvelési teendő, ennek bemutatására az egyszerűség kedvéért nem térünk ki.

1. Termelési költségek a pénzügyi számvitel szerint <i>Anyagfelhasználás</i>	T51	- K211	100 000
1. Termelési költségek a pénzügyi számvitel szerint <i>Kapcsolódó tétel: kiadásként elszámolandó pénzforgalom esetén a költségvetési számvitelben történő könyvelés (Anyagköltség elszámolása a beszerzéssel egyidejűleg)</i>	T51	- K4213	300 000
1. Termelési költségek a pénzügyi számvitel szerint <i>Kapcsolódó tétel: kiadásként elszámolandó pénzforgalom esetén a költségvetési számvitelben történő könyvelés (Igénybe vett szolgáltatások elszámolása)</i>	T52	- K4213	500 000

1. Termelési költségek a pénzügyi számvitel szerint
Kapcsolódó tétel: kiadásként elszámolandó pénzforgalom esetén a költségvetési számvitelben történő könyvelés (Személyi jellegű egyéb kifizetések elszámolása)

T54 – K4211 5 700 000

1. Termelési költségek a pénzügyi számvitel szerint
Kapcsolódó tétel: kiadásként elszámolandó pénzforgalom esetén a költségvetési számvitelben történő könyvelés (Bérfjárulékok elszámolása)

T55 – K4212 2 550 000

1. Termelési költségek a pénzügyi számvitel szerint
Kapcsolódó tétel: kiadásként elszámolandó pénzforgalom esetén a költségvetési számvitelben történő könyvelés (Értékcsökkenési leírás elszámolása)

T56 – K139 1 000 000

2. Késztermék készletre vétele a pénzügyi számvitel szerint

T232 – K571 6 450 000

A késztermékek készletre vétele a mérlegjelentés 01R-A. űrlapján:

Megjegyzés: a mérlegjelentésben nem ismertek a nyitó adatok, így az „Állomány a tárgyidőszak végén” oszlop a változások hatását tartalmazza.

Sor-szám	ESZKÖZÖK/FORRÁSOK	Állomány a tárgyév elején	Állomány-változás pénzforgalmi tranzakciók miatt	Állomány-változás nem pénzforgalmi tranzakciók miatt	Egyéb volumen - változás	Értékelés	Állomány a tárgyidőszak végén
	Megnevezés						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
06	A/II/2 Gépek, berendezések, felszerelések, járművek			-1 000 000	0	0	-1 000 000
10	A/II Tárgyi eszközök (=A/II/1+...+A/II/5)			-1 000 000	0	0	-1 000 000
29	A) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ BEFEKTETETT ESZKÖZÖK (=A/I+A/II+A/III+A/IV)			-1 000 000	0	0	-1 000 000
30	B/I/1 Vásárolt készletek			-100 000	0	0	-100 000
33	B/I/4 Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek			6 450 000	0	0	+6 450 000
35	B/I Készletek (=B/I/1+...+B/I/5)			6 350 000	0	0	+6 350 000
45	B) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK (= B/I+B/II)			6 350 000	0	0	+6 350 000

182	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN [=A+B+C+D+E+F]		0	5 350 000	0	0	+5 350 000
188	G/VI Mérleg szerinti eredmény			-3 700 000	0	0	-3 700 000
189	G) SAJÁT TŐKE (= G/I+...+G/VI)			-3 700 000	0	0	x-3 700 000
190	H/I/1 Költségvetési évben esedékes kötelezettségek személyi juttatásokra			5 700 000		0	+5 700 000
191	H/I/2 Költségvetési évben esedékes kötelezettségek munkaadókat terhelő járulékokra és szociális hozzájárulási adóra			2 550 000		0	+2 550 000
192	H/I/3 Költségvetési évben esedékes kötelezettségek dologi kiadásokra			800 000		0	+800 000
216	H/I Költségvetési évben esedékes kötelezettségek (=H/I/1+...+H/I/9)			9 050 000		0	+9 050 000
251	H) KÖTELEZETTSÉGEK (=H/I+H/II+H/III)			9 050 000		0	+9 050 000
257	FORRÁSOK ÖSSZESEN [=G+H+I+J]		0	5 350 000	0	0	+5 350 000

B) Félkész termékek állományba vételének elszámolása

Az A) cím szerinti önkormányzatnak a saját termelésű készletek (gyümölcsle) termelési költségeinek elszámolásához a könyvelésben az alábbi információk állnak rendelkezésre:

A kötelezettségvállalások esetén a költségvetési számvitelben is keletkezik könyvelési teendő, ennek bemutatására az egyszerűség kedvéért nem térünk ki.

Könyvviteli számla száma	Számla megnevezése	Összeg (Ft)
51	Anyagköltség	250 000
52	Igénybevett szolgáltatások költségei	100 000
54	Személyi jellegű egyéb kifizetések	3 700 000
55	Bérfelrakások	1 550 000
Összesen:		5 600 000

Egyéb kiegészítő információk:

- a késztermékek könyvelésének lépéseit az A) pontban bemutattuk,
- a saját termelésű készletek állományából 20% félkész terméknek minősül,
- a kötelezettségek kiegyenlítése megtörtént,
- az egyszerűség kedvéért azzal a feltételezéssel éltünk, hogy az egyéb gazdasági események hatása a fizetési számla nyitó egyenlegének összegét nem változtatták.

1. Termelési költségek a pénzügyi számvitel szerint
Kapcsolódó tétel: kiadásként elszámolandó T51 – K4213 250 000
pénzforgalom esetén a költségvetési számvitelben

történő könyvelés *(Anyagköltség elszámolása a beszerzéssel egyidejűleg)*

1. Termelési költségek a pénzügyi számvitel szerint
Kapcsolódó tétel: kiadásként elszámolandó
pénzforgalom esetén a költségvetési számvitelben
történő könyvelés *(Igénybe vett szolgáltatások
elszámolása)*

T52 – K4213 100 000

1. Termelési költségek a pénzügyi számvitel szerint
Kapcsolódó tétel: kiadásként elszámolandó
pénzforgalom esetén a költségvetési számvitelben
történő könyvelés *(Személyi jellegű egyéb
kifizetések elszámolása)*

T54 – K4211 3 700 000

1. Termelési költségek a pénzügyi számvitel szerint
Kapcsolódó tétel: kiadásként elszámolandó
pénzforgalom esetén a költségvetési számvitelben
történő könyvelés *(Bérfárulékok elszámolása)*

T55 – K4212 1 550 000

2. Félkész termék állományba vétele a pénzügyi
számvitel szerint $(5\,600\,000\text{ Ft} \times 20\% = 1\,120\,000\text{ Ft})$

T231 – K571 1 120 000

A félkész termékek állományba vétele a mérlegjelentés 01R-A. úrlapján:

Sor- szám	ESZKÖZÖK/FORRÁSOK	Állomány a tárgyév elején	Állomány- változás pénzfor- galmi tranzakci- ók miatt	Állomány- változás nem pénzfor- galmi tranzakci- ók miatt	Egyéb volumen- változás	Értékelés	Állomány a tárgyidő- szak végén
	Megnevezés						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
33	B/I/4 Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	0		1 120 000	0	0	1 120 000
35	B/I Készletek (=B/I/1+...+B/I/5)	0		1 120 000	0	0	1 120 000
45	B) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK (= B/I+B/II)	0		1 120 000	0	0	1 120 000
182	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN [=A+B+C+D+E+F]	0	0	1 120 000	0	0	1 120 000
188	G/VI Mérleg szerinti eredmény	0		1 120 000	0	0	1 120 000
189	G) SAJÁT TŐKE (= G/I+...+G/VI)	0		1 120 000	0	0	1 120 000
257	FORRÁSOK ÖSSZESEN [=G+H+I+J]	0	0	1 120 000	0	0	1 120 000

Megjegyzés: a mérlegjelentés az egyszerűsítés kedvéért csak a készletre vétel hatásait tartalmazza, az A) cím szemléltetésénél bemutatásra került a költségelszámolás és készletre vétel folyamatának mérlegjelentésre gyakorolt hatása

Csökkenések

A) Késztermékek értékesítésének elszámolása

Egy szakközépiskola a tanüzemében a diákok által előállított termékeket elszámoló áron tartja nyilván, amit a szakmai gyakorlatok finanszírozása érdekében tovább értékesít. A késztermékek előállításával kapcsolatosan a következő információkat ismeri:

231. Befejezetlen termelés, félkész termék 200 000 Ft

Kiegészítő információk:

- A szakközépiskola elszámoló áras nyilvántartást vezet, a következő részletező számlákat alkalmazza:
2321. Késztermékek elszámoló áron
2322. Késztermékek készletérték különbözete (Késztermék KÉK)
- A készletérték különbözet elszámolása negyedévente történik, és a KÉK pótlékkulcs %-osan, két tizedes jegy pontossággal kerül megállapításra
- A késztermékek esetében az előkalkulációval megállapított elszámoló ár 9 500 Ft/db
- A szakközépiskola nem vezeti a 6-7. számlaosztály számláit
- A szakközépiskola rendelkezik a szükséges előirányzatokkal és pénzügyi fedezettel
- Az általános forgalmi adó elszámolásától az egyszerűsítés kedvéért eltekintünk

Megjegyzés: Jelen példában a késztermékek értékesítése mellett az elszámoló áras nyilvántartási forma is szemléltetésre kerül, ezért a költségelszámolás, és raktárra vétel is elszámolásra kerül. A mérlegjelentésben csak a saját termelésű készletekkel kapcsolatos gazdasági események kerülnek szemléltetésre, a kötelezettségek, követelések hatása nem.

A nyitóértékek a mérlegjelentés 01R-A. űrlapján:

Sor-szám	ESZKÖZÖK/FORRÁSOK	Állomány a tárgyév elején	Állomány-változás pénzforgalmi tranzakciók miatt	Állomány-változás nem pénzforgalmi tranzakciók miatt	Egyéb volumen-változás	Értékelés	Állomány a tárgyidőszak végén
	Megnevezés						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
33	B/I/4 Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	200 000					200 000
35	B/I Készletek (=B/I/1+...+B/I/5)	200 000					200 000
45	B) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK (= B/I+B/II)	200 000					200 000

182	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN [=A+B+C+D+E+F]	200 000	0	0	0	0	200 000
186	G/IV Felhalmozott eredmény	200 000					200 000
188	G/VI Mérleg szerinti eredmény	0					0
189	G) SAJÁT TŐKE (= G/I+...+G/VI)	200 000					200 000
257	FORRÁSOK ÖSSZESEN [=G+H+I+J]	200 000	0	0	0	0	200 000

A nyitó befejezetlen termelés visszavezetésre került.

1. Nyitó befejezetlen termelés visszavezetése T571 – K231 200 000

A nyitó befejezetlen termelés visszavezetése a mérlegjelentés 01R-A. űrlapján:

Sor- szám	ESZKÖZÖK/FORRÁSOK	Állomány a tárgyév elején	Állomány- változás pénzfor- galmi tranzakci- ók miatt	Állomány- változás nem pénzfor- galmi tranzakci- ók miatt	Egyéb volumen- változás	Értékelés	Állomány a tárgyidő- szak végén
	Megnevezés						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
33	B/I/4 Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	200 000		-200 000			0
35	B/I Készletek (=B/I/1+...+B/I/5)	200 000		-200 000			0
45	B) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK (= B/I+B/II)	200 000		-200 000			0
182	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN [=A+B+C+D+E+F]	200 000	0	-200 000	0	0	0
186	G/IV Felhalmozott eredmény	200 000		0			200 000
188	G/VI Mérleg szerinti eredmény	0		-200 000			-200 000
189	G) SAJÁT TŐKE (= G/I+...+G/VI)	200 000		-200 000			0
257	FORRÁSOK ÖSSZESEN [=G+H+I+J]	200 000	0	-200 000	0	0	0

A tárgyidőszakban elszámolt költségek 62 500 000 Ft. (A költségek elszámolását nem részletezzük, csak a pénzügyi számvitelben kerül egyszerűsítetten bemutatásra. A kötelezettségvállalások esetén a költségvetési számvitelben is keletkezik könyvelési teendő, ennek bemutatására az egyszerűség kedvéért szintén nem térünk ki.)

2. Tárgyidőszaki költségek elszámolása pénzügyi T51-56 – K1-4 62 500 000
számvitel szerint

A tárgyidőszakban 1 000 db késztermék került raktárra, vételre. A tényleges önköltség megállapítása még nem történt meg.

3. Késztermék készletre vétele elszámoló áron T2321 – K571 9 500 000
 pénzügyi számvitel szerint (1 000 db×9 500 Ft/db)

Megjegyzés: A vásárolt készletektől eltérés, hogy a saját termelésű készletek nyilvántartásba vétele elszámoló áron nem a helyesbítő számlával szemben történik, hanem a saját termelésű készletek állományváltozásával (STKÁV) szemben. Ennek oka, hogy a saját termelésű készletek értékében változás történt és ezzel egyidejűleg az STKÁV számlát is vezetni kell.

A késztermékek nyilvántartásba vétele elszámoló áron a mérlegjelentés OIR-A. űrlapján:

Sor- szám	ESZKÖZÖK/FORRÁSOK	Állomány a tárgyév elején	Állomány- változás pénzfor- galmi tranzakci- ók miatt	Állomány- változás nem pénzfor- galmi tranzakci- ók miatt	Egyéb volumen- változás	Értékelés	Állomány a tárgyidő- szak végén
	Megnevezés						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
33	B/I/4 Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	200 000		9 300 000			9 500 000
35	B/I Készletek (=B/I/1+...+B/I/5)	200 000		9 300 000			9 500 000
45	B) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK (= B/I+B/II)	200 000		9 300 000			9 500 000
182	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN [=A+B+C+D+E+F]	200 000	0	9 300 000	0	0	9 500 000
186	G/IV Felhalmozott eredmény	200 000		0			200 000
188	G/VI Mérleg szerinti eredmény	0		9 300 000			9 300 000
189	G) SAJÁT TŐKE (= G/I+...+G/VI)	200 000		9 300 000			9 500 000
257	FORRÁSOK ÖSSZESEN [=G+H+I+J]	200 000	0	9 300 000	0	0	9 500 000

A szakközépiskola 200 db készterméket értékesített készpénzért 12 000 Ft/db áron.

4. Késztermék értékesítés könyvviteli elszámolása

a) Készlet csökkenés elszámolása elszámoló áron T571 – K2321 1 900 000
 pénzügyi számvitel szerint (200 db×9 500 Ft/db)

b) Eladási ár elszámolása költségvetési számvitel T094012 – K0041 2 400 000
 szerint (200 db×12 000 Ft/db)

c) Eladási ár elszámolása pénzügyi számvitel T3514 – K912 2 400 000
 szerint

d) Pénzügyi teljesítés elszámolása költségvetési számvitel szerint	T005	– K094013	2 400 000
e) Pénzügyi teljesítés elszámolása pénzügyi számvitel szerint	T321	– K3514	2 400 000

A készletcsökkenés elszámolása elszámoló áron a mérlegjelentés 01R-A. űrlapján:

Sor-szám	ESZKÖZÖK/FORRÁSOK	Állomány a tárgyév elején	Állomány-változás pénzforgalmi tranzakciók miatt	Állomány-változás nem pénzforgalmi tranzakciók miatt	Egyéb volumen-változás	Értékelés	Állomány a tárgyidőszak végén
	Megnevezés						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
33	B/I/4 Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	200 000		7 400 000			7 600 000
35	B/I Készletek (=B/I/1+...+B/I/5)	200 000		7 400 000			7 600 000
45	B) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK (= B/I+B/II)	200 000		7 400 000			7 600 000
182	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN [=A+B+C+D+E+F]	200 000	0	7 400 000	0	0	7 600 000
186	G/IV Felhalmozott eredmény	200 000		0			200 000
188	G/VI Mérleg szerinti eredmény	0		7 400 000			7 400 000
189	G) SAJÁT TŐKE (= G/I+...+G/VI)	200 000		7 400 000			7 600 000
257	FORRÁSOK ÖSSZESEN [=G+H+I+J]	200 000	0	7 400 000	0	0	7 600 000

A záró befejezetlen termelés értéke 350 000 Ft, a raktárra vett késztermék kalkulált közvetlen önköltsége 10 000 Ft/db.

5. Önköltség elszámolása pénzügyi számvitel szerint

a) Záró befejezetlen termelés nyilvántartásba vétele	T231	– K571	350 000
b) Késztermékek készletérték különbözete ([10 000-9 500]Ft/db×1 000 db)	T2322	– K571	500 000

Megjegyzés: A készletérték különbözet (KÉK) elszámolásánál csak az elszámoló ár és a tényleges előállítási érték közötti különbözet kerül nyilvántartásba vételre.

A készletérték különbözet és befejezetlen termelés nyilvántartásba vétele a mérlegjelentés 01R-A. űrlapján:

Sor- szám	ESZKÖZÖK/FORRÁSOK	Állomány a tárgyév elején	Állomány- változás pénzfor- galmi tranzakci- ók miatt	Állomány- változás nem pénzfor- galmi tranzakci- ók miatt	Egyéb volumen- változás	Értékelés	Állomány a tárgyidő- szak végén
	Megnevezés						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
33	B/I/4 Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	200 000		8 250 000			8 450 000
35	B/I Készletek (=B/I/1+...+B/I/5)	200 000		8 250 000			8 450 000
45	B) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK (= B/I+B/II)	200 000		8 250 000			8 450 000
182	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN [=A+B+C+D+E+F]	200 000	0	8 250 000	0	0	8 450 000
186	G/IV Felhalmozott eredmény	200 000		0			200 000
188	G/VI Mérleg szerinti eredmény	0		8 250 000			8 250 000
189	G) SAJÁT TŐKE (= G/I+...+G/VI)	200 000		8 250 000			8 450 000
257	FORRÁSOK ÖSSZESEN [=G+H+I+J]	200 000	0	8 250 000	0	0	8 450 000

Az értékesítésre jutó készletérték különbözet elszámolásra került.

Késztermék KÉK% meghatározása:

2321. Késztermékek elszámoló áron	
3. Raktárra vétel	9 500 000
TE	9 500 000

2322. Késztermék KÉK	
5. KÉK elszámolása	500 000
TE	500 000

$$\text{Késztermék KÉK \%} = \frac{2322 \text{ egyenlege (T)}}{2321 \text{ egyenlege}} \times 100 = \frac{+500\,000}{9\,500\,000} \times 100 = +5,26\%$$

6. Értékesítésre jutó KÉK pénzügyi számvitel szerint (1 900 000 Ft×5,26%) T571 – K2322 99 940

A értékesítésre jutó készletérték a mérlegjelentés 01R-A. űrlapján:

Sor- szám	ESZKÖZÖK/FORRÁSOK	Állomány a tárgyév elején	Állomány- változás pénzfor- galmi tranzakci- ók miatt	Állomány- változás nem pénzfor- galmi tranzakci- ók miatt	Egyéb volumen- változás	Értékelés	Állomány a tárgyidő- szak végén
	Megnevezés						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
33	B/I/4 Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	200 000		8 150 060			8 350 060
35	B/I Készletek (=B/I/1+...+B/I/5)	200 000		8 150 060			8 350 060
45	B) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK (= B/I+B/II)	200 000		8 150 060			8 350 060
182	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN [=A+B+C+D+E+F]	200 000	0	8 150 060	0	0	8 350 060
186	G/IV Felhalmozott eredmény	200 000		0			200 000
188	G/VI Mérleg szerinti eredmény	0		8 150 060			8 150 060
189	G) SAJÁT TŐKE (= G/I+...+G/VI)	200 000		8 150 060			8 350 060
257	FORRÁSOK ÖSSZESEN [=G+H+I+J]	200 000	0	8 150 060	0	0	8 350 060

Mutassa be a késztermékekkel kapcsolatos gazdasági események hatását, ha az előkalkulációval megállapított elszámoló ár 10 200 Ft/kg.

3. Késztermék készletre vétele elszámoló áron pénzügyi számvitel szerint (1 000 db×10 200 Ft/db)	T2321	– K571	10 200 000
4. a) Készlet csökkenés elszámolása elszámoló áron pénzügyi számvitel szerint (200 db×10 200 Ft/db)	T571	– K2321	2 040 000
5. b) Késztermékek készletérték különbözete pénzügyi számvitel szerint ([10 000-10 200]Ft/db×1 000 db)	T571	– K2322	200 000
6. Értékesítésre jutó KÉK pénzügyi számvitel szerint (2 040 000 Ft×1,96%)	T2322	– K571	39 984

Késztermék KÉK% meghatározása:

2321. Késztermékek elszámoló áron	
3. Raktárra vétel	10 200 000
TE	10 200 000

2322. Késztermék KÉK	
5. KÉK elszámolása	200 000
KE	200 000

$$\text{Késztermék KÉK \%} = \frac{2322 \text{ egyenlege (K)}}{2321 \text{ egyenlege}} \times 100 = \frac{-200\,000}{10\,200\,000} \times 100 = -1,96\%$$

A módosított gazdasági események mérlegjelentésben történő bemutatásától eltekintünk.

B) Hiányzó, elveszett, eltulajdonított, megsemmisült, selejtezt késztermékek elszámolása

Egy önkormányzat az 1 120 000 Ft könyv szerinti értékű késztermék állománya 80%-át selejtezi állagromlás miatt (1 120 000 Ft x 80% = 896 000 Ft).

1. Készletcsökkenés közvetlen önköltségen a pénzügyi számvitel szerint	T842	–	K232	896 000
2. Állományváltozás elszámolása saját előállítású eszközök aktivált értékeként a pénzügyi számvitel szerint	T571	-	K572	896 000

A selejtezt késztermékek a mérlegjelentés 01R-A. űrlapján:

Sor-szám	ESZKÖZÖK/FORRÁSOK	Állomány a tárgyév elején	Állomány-változás pénzforgalmi tranzakciók miatt	Állomány-változás nem pénzforgalmi tranzakciók miatt	Egyéb volumen-változás	Értékelés	Állomány a tárgyidőszak végén
	Megnevezés						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
33	B/I/4 Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	1 120 000		0	-896 000	0	224 000
35	B/I Készletek (=B/I/1+...+B/I/5)	1 120 000		0	-896 000	0	224 000
45	B) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK (= B/I+B/II)	1 120 000		0	-896 000	0	224 000
182	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN [=A+B+C+D+E+F]	1 120 000	0	0	-896 000	0	224 000
186	G/IV Felhalmozott eredmény	0		1 120 000			1 120 000
188	G/VI Mérleg szerinti eredmény	1 120 000		-1 120 000	-896 000	0	-896 000
189	G) SAJÁT TŐKE (= G/I+...+G/VI)	1 120 000	0		-896 000	0	224 000
257	FORRÁSOK ÖSSZESEN [=G+H+I+J]	1 120 000	0	0	-896 000	0	224 000

C) Raktáron levő saját termelésű készletek átminősítése tárgyi eszközzé elszámolása

Egy önkormányzat közmunkaprogram keretén belül saját előállításban óvodai bútorokat (asztalt, széket, ágyat) gyárt. A szeptember havi készletnyilvántartás adatai:

Megnevezés	Mennyiség (db)	Egységár (Ft/db)	Érték (Ft)
Asztal	6	3 500	21 000
Szék	36	1 250	45 000
Ágy	5	24 000	120 000
Összesen:			186 000

Az óvodai bútorokból 2 db asztal, 12 db szék és 2 db ágy az önkormányzat saját fenntartású óvodájába kerül. Az átminősített késztermékek összértéke: $2 \times 3\,500 \text{ Ft} + 12 \times 1\,250 \text{ Ft} + 2 \times 24\,000 \text{ Ft} = 70\,000 \text{ Ft}$.

1. Beruházásként nyilvántartásba vétel a pénzügyi számvitel szerint	T151	–	K572	70 000
2. Saját termelésű készlet állománycsökkenésének elszámolása a pénzügyi számvitel szerint	T571	–	K232	70 000

A késztermék átminősítése tárgyi eszközzé a mérlegjelentés 01R-A. űrlapján (a gazdasági esemény a forrás oldalt nem érinti, így annak szerepeltetésétől eltekintünk):

Sor-szám	ESZKÖZÖK/FORRÁSOK	Állomány a tárgyév elején	Állomány-változás pénzforgalmi tranzakciók miatt	Állomány-változás nem pénzforgalmi tranzakciók miatt	Egyéb volumen-változás	Értékelés	Állomány a tárgyidőszak végén
	Megnevezés						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
08	A/II/4 Beruházások, felújítások	0		70 000	0	0	70 000
10	A/II Tárgyi eszközök (=A/II/1+...+A/II/5)	0		70 000	0	0	70 000
29	A) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ BEFEKTETETT ESZKÖZÖK (=A/I+A/II+A/III+A/IV)	0		70 000	0	0	70 000
33	B/I/4 Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	186 000		-70 000	0	0	116 000
35	B/I Készletek (=B/I/1+...+B/I/5)	186 000		-70 000	0	0	116 000
45	B) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK (= B/I+B/II)	186 000		-70 000	0	0	116 000
182	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN [=A+B+C+D+E+F]	186 000	0	0	0	0	186 000

E) Apportba adás elszámolása, ha a nyilvántartásba-vételi kérelem benyújtásáig az eszköz átadása megtörtént

Egy önkormányzat egy nem pénzügyi tevékenységet végző gazdasági társaság alapításáról, ennek keretében nem pénzbeli hozzájárulásként (apportként) 30 000 forint könyv szerinti értékű saját előállítású bútorok átadásáról dönt. A saját termelésű bútorok nyitó állománya 200 000 forint, értékvesztés nem kapcsolódott hozzá. A társaság létesítő okiratában a nem pénzbeli hozzájárulás összegét 42 000 Ft-ban állapítják meg.

1. Bruttó érték kivezetése a pénzügyi számvitel szerint T36582 – K232 30 000

3. Állományváltozás elszámolása saját előállítású eszközök aktivált értékeként T571 – K572 30 000

4. Átadás, cégbírósági bejegyzés a pénzügyi számvitel szerint III. Fejezet Csökkenések E) Apportba adás elszámolása, ha a nyilvántartásba-vételi kérelem benyújtásáig az eszköz átadása megtörtént cím 4. és 5. pontja szerint

4. A gazdasági társaságba bevitt vagyon nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékének és a létesítő okiratban meghatározott értékének a különbözete

a) Nyereségjellegű különbözet esetén T36582 – K9244 12 000

5. Cégbírósági bejegyzés T1622 – K36582 42 000

Az apportba adás a mérlegjelentés 01R-A. űrlapján:

Sor-szám	ESZKÖZÖK/FORRÁSOK	Állomány a tárgyév elején	Állomány-változás pénzforgalmi tranzakciók miatt	Állomány-változás nem pénzforgalmi tranzakciók miatt	Egyéb volumen-változás	Értékelés	Állomány a tárgyidőszak végén
	Megnevezés						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
11	A/III/1 Tartós részesedések (=A/III/1a+...+A/III/1f)	0		42 000		0	42 000
13	A/III/1b - ebből: tartós részesedések nem pénzügyi vállalkozásban	0		42 000		0	42 000
22	A/III Befektetett pénzügyi eszközök (=A/III/1+A/III/2+A/III/3)	0		42 000		0	42 000
29	A) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ BEFEKTETETT ESZKÖZÖK (=A/I+A/II+A/III+A/IV)	0		42 000	0	0	42 000
33	B/I/4 Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	200 000		-30 000	0	0	170 000
35	B/I Készletek (=B/I/1+...+B/I/5)	200 000		-30 000	0	0	170 000

45	B) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK (= B/I+B/II)	200 000		-30 000	0	0	170 000
160	D/III/8 Részesedésszerzés esetén átadott eszközök	0		0			0
162	D/III Követelés jellegű sajátos elszámolások (=D/III/1+...+D/III/9)	0	0	0		0	0
163	D) KÖVETELÉSEK (=D/I+D/II+D/III)	0	0	0	0	0	0
182	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN [=A+B+C+D+E+F]	200 000	0	12 000	0	0	212 000
186	G/IV Felhalmozott eredmény	0		200 000			200 000
188	G/VI Mérleg szerinti eredmény	200 000		-188 000	0	0	12 000
189	G) SAJÁT TŐKE (= G/I+...+G/VI)	200 000		12 000	0	0	212 000
257	FORRÁSOK ÖSSZESEN [=G+H+I+J]	200 000	0	12 000	0	0	212 000

F) Késztermékek térítés nélküli átadásának elszámolása

Egy önkormányzat raktáron lévő késztermékei 50%-át térítésmentesen átadja egy egyházi fenntartású intézménynek. A késztermékek nyitó állománya 200 000 forint, értékvesztés nem kapcsolódott hozzá. Az általános forgalmi adó elszámolására az egyszerűség érdekében a példa nem tér ki.

1. Ráfordítás elszámolása a pénzügyi számvitel szerint T8434 – K232 100 000
2. Állományváltozás elszámolása saját előállítású eszközök aktivált értékeként a pénzügyi számvitel szerint T571 – K572 100 000

Az átadott késztermékek a mérlegjelentés OIR-A. űrlapján:

Sor-szám	ESZKÖZÖK/FORRÁSOK	Állomány a tárgyév elején	Állományváltozás pénzforgalmi tranzakciók miatt	Állományváltozás nem pénzforgalmi tranzakciók miatt	Egyéb volumenváltozás	Értékelés	Állomány a tárgyidőszak végén
	Megnevezés						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
33	B/I/4 Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	200 000		-100 000	0	0	100 000
35	B/I Készletek (=B/I/1+...+B/I/5)	200 000		-100 000	0	0	100 000
45	B) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK (= B/I+B/II)	200 000		-100 000	0	0	100 000
182	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN [=A+B+C+D+E+F]	200 000	0	-100 000	0	0	100 000

186	G/IV Felhalmozott eredmény	0		200 000			200 000
188	G/VI Mérleg szerinti eredmény	200 000		-300 000	0	0	-100 000
189	G) SAJÁT TŐKE (= G/I+...+G/VI)	200 000		-100 000	0	0	100 000
257	FORRÁSOK ÖSSZESEN [=G+H+I+J]	200 000	0	-100 000	0	0	100 000

G) Értékvesztés elszámolása

Egy önkormányzat az év végi készletértékelések során megállapítja, hogy a 4 500 000 Ft könyv szerinti értékű késztermékek 15%-a a minőségi előírásoknak nem felel meg. (4 500 000 Ft x 15%= 675 000)

1. Ráfordítás elszámolása a pénzügyi számvitel szerint T8435 – K238 675 000
2. Állományváltozás elszámolása saját előállítású eszközök aktivált értékeként a pénzügyi számvitel szerint T571 – K572 675 000

Az értékvesztés a mérlegjelentés 01R-A. űrlapján:

Sor-szám	ESZKÖZÖK/FORRÁSOK	Állomány a tárgyév elején	Állomány-változás pénzforgalmi tranzakciók miatt	Állomány-változás nem pénzforgalmi tranzakciók miatt	Egyéb volumen-változás	Értékelés	Állomány a tárgyidőszak végén
	Megnevezés						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
33	B/I/4 Befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek	4 500 000		0	0	-675 000	3 825 000
35	B/I Készletek (=B/I/1+...+B/I/5)	4 500 000		0	0	-675 000	3 825 000
45	B) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK (= B/I+B/II)	4 500 000		0	0	-675 000	3 825 000
182	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN [=A+B+C+D+E+F]	4 500 000	0	0	0	-675 000	3 825 000
186	G/IV Felhalmozott eredmény	0		4 500 000			4 500 000
188	G/VI Mérleg szerinti eredmény	4 500 000		-4 500 000	0	-675 000	-675 000
189	G) SAJÁT TŐKE (= G/I+...+G/VI)	4 500 000	0	0	0	-675 000	3 825 000
257	FORRÁSOK ÖSSZESEN [=G+H+I+J]	4 500 000	0	0	0	-675 000	3 825 000